FCG.

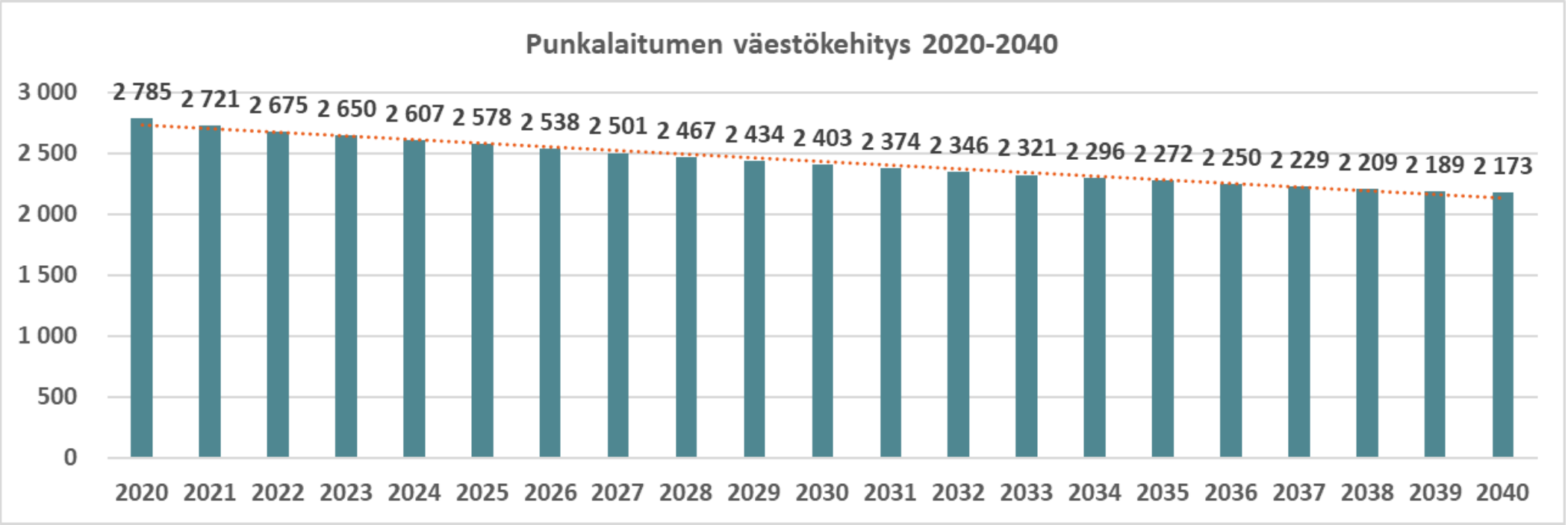
Selvitys

Punkalaitumen palveluverkkoselvitys

Valtuuston iltakoulu 13.4.2026

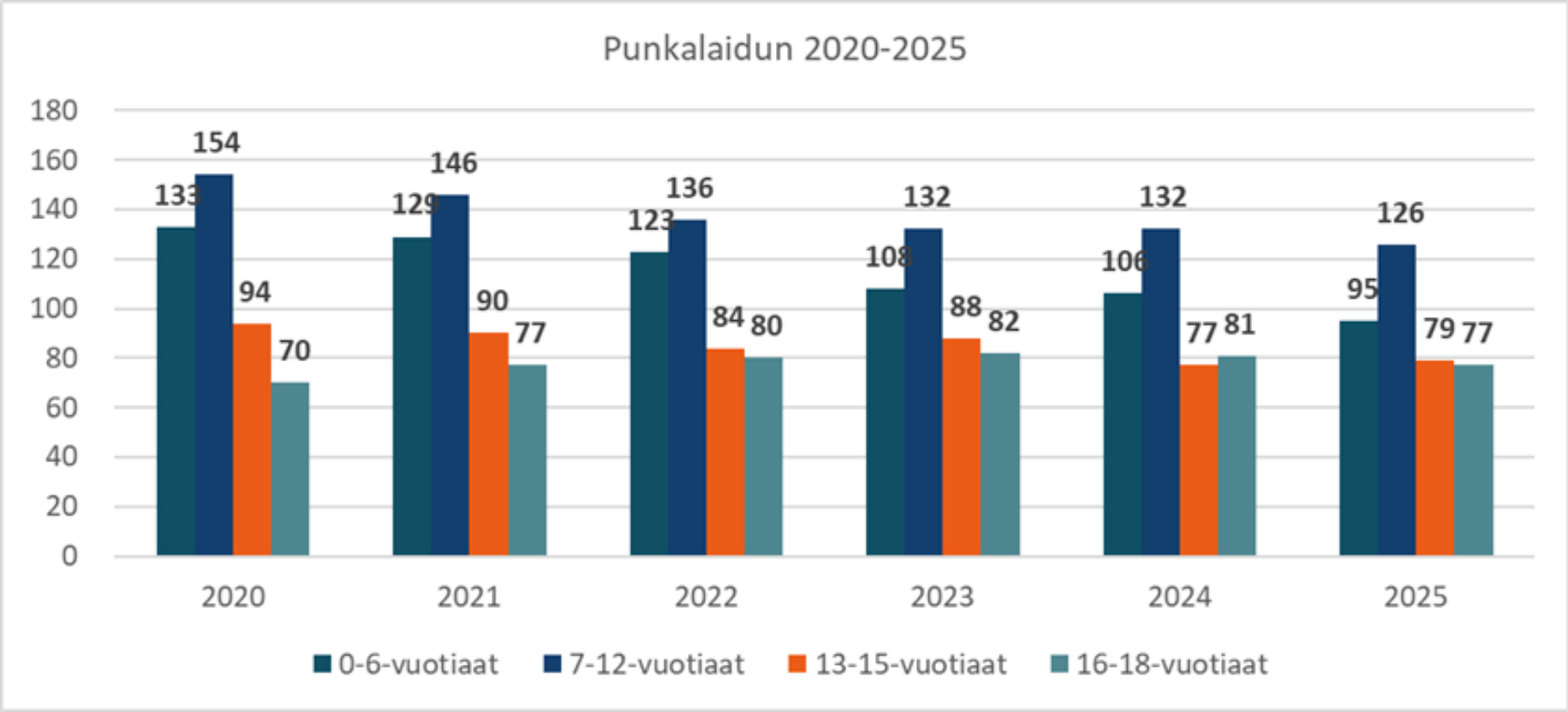
Väestökehitys

Punkalaitumen väestökehitys vuodesta 2020 vuoteen 2040

(Tilastokeskus 2026)

Punkalaitumen 0-6-, 7-12-, 13-15- ja 16-18-vuotiaiden määrä väheni vuodesta 2020 vuoteen 2025

(Tilastokeskus 2026)

Punkalaitumen kunnan MDI:n vuoden 2025 laatima väestöennuste vuosille 2030, 2035 ja 2040

Punkalaidun	2025	2030	2035	2040	Muutos 2025–2030		Muutos 2025–2035		Muutos 2025–2040	
6-vuotiaat	11	16	14	13	**5**	**47,8 %**	**3**	**25,0 %**	**2**	**22,4 %**
0-6-vuotiaat	**95**	**95**	**90**	**89**	**-0**	**-0,4 %**	**-5**	**-4,8 %**	**-6**	**-6,3 %**
7-12-vuotiaat	126	99	90	87	**-27**	**-21,3 %**	**-36**	**-28,3 %**	**-39**	**-31,3 %**
13-15-vuotiaat	79	73	54	49	-6	-8,0 %	**-25**	**-31,6 %**	**-30**	**-37,5 %**
16-18-vuotiaat	77	58	48	43	**-19**	**-24,3 %**	**-29**	**-37,8 %**	**-34**	**-43,9 %**
Yhteensä	**377**	**325**	**283**	**268**	-52	-13,9 %	**-94**	**-25,0 %**	**-109**	**-28,9 %**
Asukasluku	2 545	2 400	2 271	2 173	-145	-5,7 %	-274	-10,8 %	-372	-14,6 %
0-vuotiaat	9	11	11	11	**2**	**23,6 %**	**2**	**21,4 %**	2	19,1 %

(Tilastokeskus 2026; FCG 2026)

Punkalaitumen kunnan MDI:n vuoden 2025 laatima väestöennuste vuosille 2030, 2035 ja 2040

Punkalaidun	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Muutos 2024-2030	2031	2032	2033	2034	2035	Muutos 2024-2035	2036	2037	2038	2039	2040	Muutos 2024-2040
0-6-vuotiaat yhteensä	**106**	**97**	**100**	**96**	**97**	**95**	**95**	**-11**	**92**	**92**	**91**	**91**	**90**	**-16**	**90**	**90**	**90**	**89**	**89**	**-17**
Määrällinen muutos vuodessa	-2	-9	3	-4	1	-2	-0	-11	-3	-0	-0	-0	-0	-16	-0	-0	-0	-0	-0	-17
7-12-vuotiaat	**132**	**132**	**122**	**122**	**112**	**103**	**99**	**-33**	**94**	**96**	**92**	**92**	**90**	**-42**	**90**	**88**	**87**	**87**	**86**	**-46**
Määrällinen muutos vuodessa	0	-0	-10	0	-10	-9	-4	-33	-5	2	-3	0	-2	-42	-0	-2	-0	-0	-0	-46
13-15-vuotiaat	**77**	**78**	**72**	**72**	**69**	**73**	**73**	**-4**	**72**	**59**	**58**	**51**	**54**	**-23**	**51**	**53**	**51**	**51**	**49**	**-28**
Määrällinen muutos vuodessa	-11	1	-6	-0	-2	4	-0	-4	-1	-13	-1	-7	3	-23	-3	2	-2	-0	-2	-28
7-15-vuotiaat yhteensä	**209**	**210**	**194**	**194**	**182**	**176**	**172**	**-37**	**165**	**155**	**150**	**143**	**144**	**-65**	**141**	**141**	**138**	**138**	**136**	**-73**
Määrällinen muutos vuodessa	-11	1	-16	0	-12	-6	-4	-37	-7	-11	-4	-7	1	-65	-4	-0	-2	-0	-2	-73
16-18-vuotiaat yhteensä	**81**	**72**	**73**	**63**	**64**	**60**	**58**	**-23**	**57**	**60**	**59**	**58**	**48**	**-33**	**47**	**42**	**44**	**42**	**43**	**-38**
Määrällinen muutos vuodessa	-1	-9	1	-10	1	-4	-2	-23	-1	3	-1	-1	-10	-33	-1	-5	2	-2	1	-38
20 opiskelijan ryhminä	-0,1	-0,4	0,0	-0,5	0,1	-0,2	-0,1	-1,1	-0,1	0,2	-0,1	-0,1	-0,5	-1,7	-0,0	-0,3	0,1	-0,1	0,1	-1,9
0-18-vuotiaat yhteensä	**396**	**379**	**366**	**353**	**343**	**331**	**325**	**-71**	**315**	**306**	**300**	**292**	**283**	**-113**	**278**	**272**	**272**	**269**	**268**	**-128**
	-14	-17	-13	-14	-9	-12	-6	-71	-10	-8	-6	-9	-9	-113	-4	-6	-0	-3	-1	-128

(Tilastokeskus 2026; FCG 2026)

Rakennukset

Koulurakennusten tasearvot ja poistot 2025

Koulurakennus	Rakennuksen tasearvo € 31.12.2025	Poistot 2025 €/v	Purkukustannus-arvio, €	Myyntihinta-arvio, €
Yhteiskoulu/lukio	4 541 722	236 804	250 000	200 000
Keskuskoulu	489 067	37 698	300 000	1
Teknisen työn tila	86 186	12 312	60 000	10 000
Pohjoisseudun koulu	60 850	9 334	70 000	7 000
Vaparin monitoimitila	24 741	1 331	-	-
Yhteensä	**5 202 565**	**297 479**	**680 000**	**217 001**

Koulurakennusten ylläpitokustannukset 2025

Koulurakennus	Sisäinen vuokra yhteensä 2025, €	Energiakustannukset (sähkö, lämmitys, vesi), 2025 €	Puhtaanapito 2025, €	Kunnossapito 2025, €	Energia, puhtaanapito ja kunnossapito yhteensä 2025, €
Yhteiskoulu/lukio	493 747	52 529	46 640	26 317	**125 486**
Keskuskoulu	294 340	51 635	58 773	18 629	**129 036**
Teknisen työn tila	52 927	10 298	5 743	7 685	**23 725**
Pohjoisseudun koulu	117 603	20 991	21 750	23 786	**66 527**
Vaparin monitoimitila	8 879	1 158	5 972	1 003	**8 133**
Yhteensä	**967 496**	**136 611**	**138 877**	**77 420**	**352 908**

Vaparin monitoimitilan osalta sähkö- ja lämmityskustannukset ovat jääneet kunnan kirjanpidossa kirjaamatta Vaparille, mutta sisältyvät Pohjoisseudun koulun kustannuksiin. Liikuntahallin kustannuksista osa on jyvitetty yhteiskoulun, lukion ja Keskuskoulun kustannuksiin käytön mukaisesti

FCG.

Esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen palvelukustannusvertailut ja tulorahoituksen muutokset

Metatietoja:

- Vertailussa: Punkalaidun, Hankasalmi, Urjala, Juuka, Karstula, Savitaipale ja Konnevesi. Verrokkien valinnassa on hyödynnetty Kuntaliiton SAKU-työkalua (Samankaltaiset kunnat perusopetuksessa) sekä vertailtu kuntia ikärakenteen (painoarvo 80%) ja taajama-asteen (painoarvo 20 %) samankaltaisuuden kautta.
- Kuntatyyppi-niminen verrokki koostuu muista kunnista, joiden asukasluku poikkeaa enintään 30 % kohdekunnan asukasluvusta ja joiden kuntaryhmä (Tilastokeskuksen kuntaryhmityksessä) on sama kuin kohdekunnalla.
- Vuosien 2021–2024 palveluluokittaisten tilinpäätöstietojen lähde on Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätöstiedot palveluluokkakohtaisesti –tiedonkeruu (lyh. KKTPP). Tiedonkeruu on Valtiokonttorin järjestämä.
- Aiempien vuosien tiedot ovat peräisin Tilastokeskukselta. Aikasarjat on rakennettu yhdistämällä uusi tehtäväluokitus vanhaan palveluluokitukseen AURA-käsikirjan liitteenä olevan ohjeen mukaisesti.
- Vuoden 2021 uusi palveluluokitus aiheuttaa katkoksen useiden palveluiden aikasarjoissa. Myös tämän jälkeen palveluluokituksessa on pieniä muutoksia sekä soteuudistus, jotka aiheuttavat epävarmuutta aikasarjoihin joissakin palveluluokissa.
- Muita esityksessä käytettyjä tietolähteitä ovat Tilastokeskus, Vipunen ja OPH:n valtionosuusraportit.

Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus yhteensä, kustannuskehitys 2019-2024

Punkalaidun							
Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**Δ 2019–2024**
Käyttökulut (1000 €)	4 481	4 519	3 631	4 867	5 078	5 087	14 %
Käyttötuotot (1000 €)	482	405	604	394	472	396	-18 %
Nettokäyttökulut (1000€)	3 999	4 114	3 027	4 473	4 606	4 692	17 %
0-15-vuotiaat	389	381	365	343	328	315	-19 %
Nettokäyttökulut per ikäryhmään kuulu	10 280	10 798	8 294	13 039	14 042	14 894	45 %
Kuntatyyppi	10 489	10 433	11 260	12 421	13 804	14 511	38 %
Koko maa	9 240	9 369	9 897	10 561	11 763	12 285	33 %
Erotus (1000 €)							
kuntatyyppiin	-81	139	-1 083	212	78	121	-249 %
koko maahan	405	545	-585	850	748	822	103 %

Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus, nettokäyttökustannus per 0-15-vuotiaat	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**Δ 2019–2024**
Punkalaidun	10 280	10 798	8 294	13 039	14 042	14 894	45 %
Hankasalmi	9 574	9 483	9 928	10 958	12 687	13 104	37 %
Urjala	9 086	9 482	9 670	11 571	12 266	12 777	41 %
Juuka	11 036	11 970	13 838	14 047	16 693	16 708	51 %
Karstula	10 047	9 736	10 888	12 194	14 858	15 196	51 %
Savitaipale	10 899	10 555	12 208	13 112	15 535	16 513	52 %
Konnevesi	10 213	10 577	11 613	12 402	13 562	14 455	42 %

- Punkalaitumen varhaiskasvatus-esiopetus-perusopetus -kokonaisuuden nettokäyttökulut per 0-15 -vuotias ovat kasvaneet vuosien 2019-2024 aikana 45 %.
- Ilman inflaation vaikutusta kasvu olisi ollut noin 23 % vastaavalla ajanjaksolla.
- Kasvu on ollut selkeästi sekä saman kuntatyypin kuntien että koko maan kasvua korkeampi.
- Jos Punkalaitumen kustannus olisi sama kuin kuntatyypin keskiarvo, olisi kokonaisuuden vuotuiset kustannukset olleet vuonna 2024 121 000 euroa alhaisemmat.

Esiopetus, kustannuskehitys 2019-2024

Punkalaidun							
Esiopetus	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**Δ 2019–2024**
Käyttökulut (1000 €)	159	153	117	192	210	206	30 %
Käyttötuotot (1000 €)	0	1	0	0	0	0	
Nettokäyttökulut (1000€)	159	152	117	192	210	206	30 %
Esioppilaat	27	21	24	29	18	23	-15 %
Nettokäyttökulut per oppilas	5 889	7 238	4 874	6 628	11 687	8 967	52 %
Kuntatyyppi	8 102	8 453	8 558	9 426	11 443	12 565	55 %
Koko maa	6 212	6 071	6 907	6 907	8 732	9 072	46 %
Erotus (1000 €)							
kuntatyyppiin	-60	-26	-88	-81	4	-83	38 %
koko maahan	-9	25	-49	-8	53	-2	-72 %

Esiopetus, nettokäyttökustannus per lapset esiopetuksessa	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Δ 2019–2024
Punkalaidun	5 889	7 238	4 874	6 628	11 687	8 967	52 %
Hankasalmi	5 563	8 511	6 540	7 166	9 548	11 315	103 %
Urjala	8 532	10 605	7 004	8 405	13 795	10 747	26 %
Juuka	11 875	13 080	11 976	10 199	11 456	14 464	22 %
Karstula	8 000	5 824	8 134	6 598	11 274	9 405	18 %
Savitaipale	7 926	8 296	20 460	13 806	19 141	24 922	214 %
Konnevesi	8 571	8 350	11 636	11 731	10 669	12 136	42 %

- Punkalaitumen esiopetuksen nettokäyttökulut per oppilas ovat kasvaneet vuosien 2019-2024 aikana 52 %.
- Ilman inflaation vaikutusta kasvu olisi ollut noin 30 % vastaavalla ajanjaksolla.
- Kasvu on ollut samaa suuruusluokkaa kuin saman kuntatyypin kunnissa ja hieman koko maan keskiarvoa suurempaa.
- Nettokäyttökulut olivat vuonna 2024 selvästi alhaisemmat kuin saman kuntatyypin kuntien keskiarvo.

Perusopetus, kustannuskehitys 2019-2024

Punkalaidun							
Perusopetus	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**Δ 2019–2024**
Käyttökulut (1000 €)	3 269	3 261	2 662	3 544	3 745	3 804	16 %
Käyttötuotot (1000 €)	381	320	512	269	414	320	-16 %
Nettokäyttökulut (1000€)	2 888	2 941	2 150	3 275	3 331	3 484	21 %
7-15-vuotiaat	251	248	236	220	220	209	-17 %
Nettokäyttökulut per oppilas	11 506	11 859	9 111	14 888	15 141	16 672	45 %
Kuntatyyppi	11 535	11 341	12 065	13 040	14 258	14 810	28 %
Koko maa	9 442	9 487	9 887	10 419	11 368	11 874	26 %
Erotus (1000 €)							
kuntatyyppiin	-7	129	-697	407	194	389	-5420 %
koko maahan	518	588	-183	983	830	1 003	94 %

Perusopetus, nettokäyttökustannus per 7-15-vuotiaat	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Δ 2019–2024
Punkalaidun	11 506	11 859	9 111	14 888	15 141	16 672	45 %
Hankasalmi	10 553	9 722	9 967	10 929	12 738	13 127	24 %
Urjala	10 091	9 840	10 228	11 745	12 658	13 193	31 %
Juuka	11 675	12 582	15 093	15 089	18 306	17 677	51 %
Karstula	10 960	10 285	11 192	12 508	14 263	14 697	34 %
Savitaipale	11 962	11 279	12 240	12 570	14 597	15 520	30 %
Konnevesi	10 673	11 306	12 010	12 814	14 174	14 418	35 %

- Punkalaitumen perusopetuksen nettokäyttökulut per oppilas ovat kasvaneet vuosien 2019-2024 aikana 45 %.
- Ilman inflaation vaikutusta kasvu olisi ollut noin 23 % vastaavalla ajanjaksolla.
- Kasvu on ollut selkeästi sekä saman kuntatyypin kuntien että koko maan kasvua korkeampi.
- Jos Punkalaitumen perusopetuksen kustannus olisi sama kuin kuntatyypin keskiarvo, olisi perusopetuksen vuotuiset kustannukset olleet vuonna 2024 389 000 euroa alhaisemmat.
- Vuosien 2023-2024 välinen kasvu on ollut verrokkeihin verrattuna korkea.

Perusopetus 2024

7-15-vuotiaat kunnassa	209	434	374	257	281	241	220	548 605	12 712
Perusopetus ja ap-ip-toiminta, euroa per lapsi	**Punkalaidun**	**Hankasalmi**	**Urjala**	**Juuka**	**Karstula**	**Savitaipale**	**Konnevesi**	**Koko maa**	**Kuntatyyppi**
Ulkoiset toimintakulut:									
Henkilöstökulut	9 602	7 419	7 914	9 494	8 508	8 853	8 707	6 593	8 400
Asiakaspalvelujen ostot	23	421	1 041	1 545	218	132	262	773	1 048
Muiden palvelujen ostot	2 699	1 463	2 130	2 482	2 012	2 991	2 545	1 099	2 490
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	503	381	237	351	298	336	300	286	519
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	52	13
Vuokrakulut	0	1 348	0	0	82	117	46	128	144
Muut kulut	24	9	57	24	16	20	19	17	26
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	**12 851**	**11 042**	**11 379**	**13 896**	**11 134**	**12 449**	**11 879**	**8 949**	**12 640**
Sisäiset toimintakulut:									
Sisäiset palvelujen ostot	1 431	1 131	1 273	3 181	270	1 320	714	776	866
Sisäiset vuokrat	3 922	1 213	1 246	1 410	3 054	2 178	0	2 088	1 236
Sisäiset toimintakulut yhteensä	**5 352**	**2 375**	**2 519**	**4 591**	**3 325**	**3 498**	**728**	**3 038**	**2 425**
Poistot ja arvonalentumiset	0	171	87	0	230	21	0	151	275
Vyörytyskulut	0	851	936	0	652	439	2 867	499	750
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	**18 203**	**14 438**	**14 921**	**18 487**	**15 341**	**16 407**	**15 474**	**12 637**	**16 090**
Ulkoiset toimintatuotot:									
Myyntituotot	1 072	834	1 229	300	356	596	350	375	797
Maksutuotot	91	37	96	210	46	25	0	63	61
Tuet ja avustukset	236	403	372	298	149	267	706	244	256
Vuokratuotot	0	6	0	0	20	0	0	8	7
Muut tuotot	65	21	32	1	72	0	0	13	36
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	**1 464**	**1 301**	**1 728**	**810**	**643**	**887**	**1 056**	**703**	**1 157**
Sisäiset toimintatuotot	67	10	0	0	1	0	0	29	116
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	7	0
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0	0	24	7
Käyttötuotot yhteensä (sis + ulk)	**1 531**	**1 312**	**1 728**	**810**	**644**	**887**	**1 056**	**763**	**1 280**
Nettokäyttökustannus	**16 672**	**13 127**	**13 193**	**17 677**	**14 697**	**15 520**	**14 418**	**11 874**	**14 810**

- Kustannuksissa jakajana on ikäryhmän (7–15-v) koko.
- Muissa kunnissa koulua käyvien lasten kotikuntakorvauksen kulut näkyvät asiakaspalveluiden ostoissa ja kotikuntakorvauksen tuotot myyntituotoissa, kun kunnassa koulua käy toisen kunnan lapsia.
- Verrokkitarkastelussa Punkalaitumen osalta korkeana näyttäytyvät perusopetuksen henkilöstö- ja tarvikekulut, ulkoiset palvelujen ostot sekä kiinteistökustannukset.
- Perusopetuksen nettokäyttökustannukset 7-15-vuotiasta kohti ovat verrokkijoukossa Juuan jälkeen toiseksi korkeimmat ja ylittävät selvästi sekä koko maan että saman kuntatyypin kuntien keskiarvon.

Perusopetuksen käyttökustannukset toiminnoittain 2024

Käyttökustannukset toiminnoittain per oppilas 2024	Punkalaidun	Hankasalmi	Urjala	Juuka	Karstula	Savitaipale	Konnevesi	Koko maa
Oppilasmäärä	**221**	**439**	**383**	**235**	**281**	**242**	**220**	**518 841**
9-vuotinen perusopetus + sis. vuokriin sis. pääomakust.	16 125	13 224	13 440	16 883	13 938	15 758	14 461	11 474
Opetus (ml. Sairaalaopetus)	9 312	5 807	6 696	7 488	7 699	7 340	7 475	6 121
Ruokailu	922	646	798	1 565	715	1 168	710	641
Kiinteistöjen ylläpito	1 850	2 988	934	556	2 281	1 738	1 097	1 569
Kuljetus	1 262	1 068	1 555	2 197	1 082	1 604	1 814	455
Muu oppilashuolto	717	1 107	825	1 703	654	810	957	597
Hallinto	579	1 214	2 018	1 318	967	1 985	1 141	861
Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset	1 483	394	614	1 697	539	221	1 267	1 157
Valtionosuusjärjestelmään kuulumaton	0	0	0	179	0	446	0	39
Kotikunnan maksuosuudet	4 808	244 785	352 033	397 005	41 049	34 976	57 560	390 412 522
Kuljetus:	**Punkalaidun**	**Hankasalmi**	**Urjala**	**Juuka**	**Karstula**	**Savitaipale**	**Konnevesi**	**Koko maa**
Kuljetusoppilaat (1.-9. lk perusopetus)	**138**	**227**	**177**	**117**	**138**	**99**	**109**	**185 785**
Kuljetus, euroa per kuljetusoppilas	2 022	2 065	3 364	4 413	2 204	3 921	3 660	1 270
Kuljetusoppilaiden osuus, %	62 %	52 %	46 %	50 %	49 %	41 %	50 %	36 %
Kuljetus, euroa per kaikki oppilaat	1 262	1 068	1 555	2 197	1 082	1 604	1 814	455

- Toiminnoittaisessa tarkastelussa Punkalaitumen osalta korkeina vertautuvat opetuksen ja kiinteistön ylläpidon (kiinteistöjen ylläpito + sisäisiin vuokriin sis. pääomakustannukset).
- Lähde: Valtiokonttori TOTT-tiedonkeruu ja vos.oph.fi

Lukiokoulutus, kustannuskehitys 2019-2024

Punkalaidun							
Lukiokoulutus	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**Δ 2019–2024**
Käyttökulut (1000 €)	539	518	406	742	775	841	56 %
Käyttötuotot (1000 €)	10	5	2	10	11	5	-51 %
Nettokäyttökulut (1000€)	529	513	405	732	764	836	58 %
Lukio-opiskelijoita	42	37	40	54	63	63	51 %
Nettokäyttökulut per opiskelija	12 620	13 865	10 220	13 473	12 050	13 216	5 %
Kuntatyyppi	11 464	11 355	12 159	13 590	14 997	15 128	32 %
Koko maa	7 810	7 756	8 301	8 906	9 669	9 966	28 %
Erotus (1000 €)							
kuntatyyppiin	48	93	-77	-6	-187	-121	-350 %
koko maahan	202	226	76	248	151	206	2 %

Lukiokoulutus, nettokäyttökustannus per lukio-opiskelijat	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Δ 2019–2024
Punkalaidun	12 620	13 865	10 220	13 473	12 050	13 216	5 %
Hankasalmi	9 817	10 160	11 458	11 935	14 778	14 404	47 %
Urjala	10 968	9 866	10 449	13 436	12 089	12 139	11 %
Juuka	12 700	12 545	12 729	13 930	14 743	15 805	24 %
Karstula	9 161	9 607	11 092	12 447	15 254	16 433	79 %
Savitaipale	9 815	10 044	11 696	12 411	15 188	15 528	58 %
Konnevesi	11 816	14 695	15 768	17 786	18 497	17 140	45 %

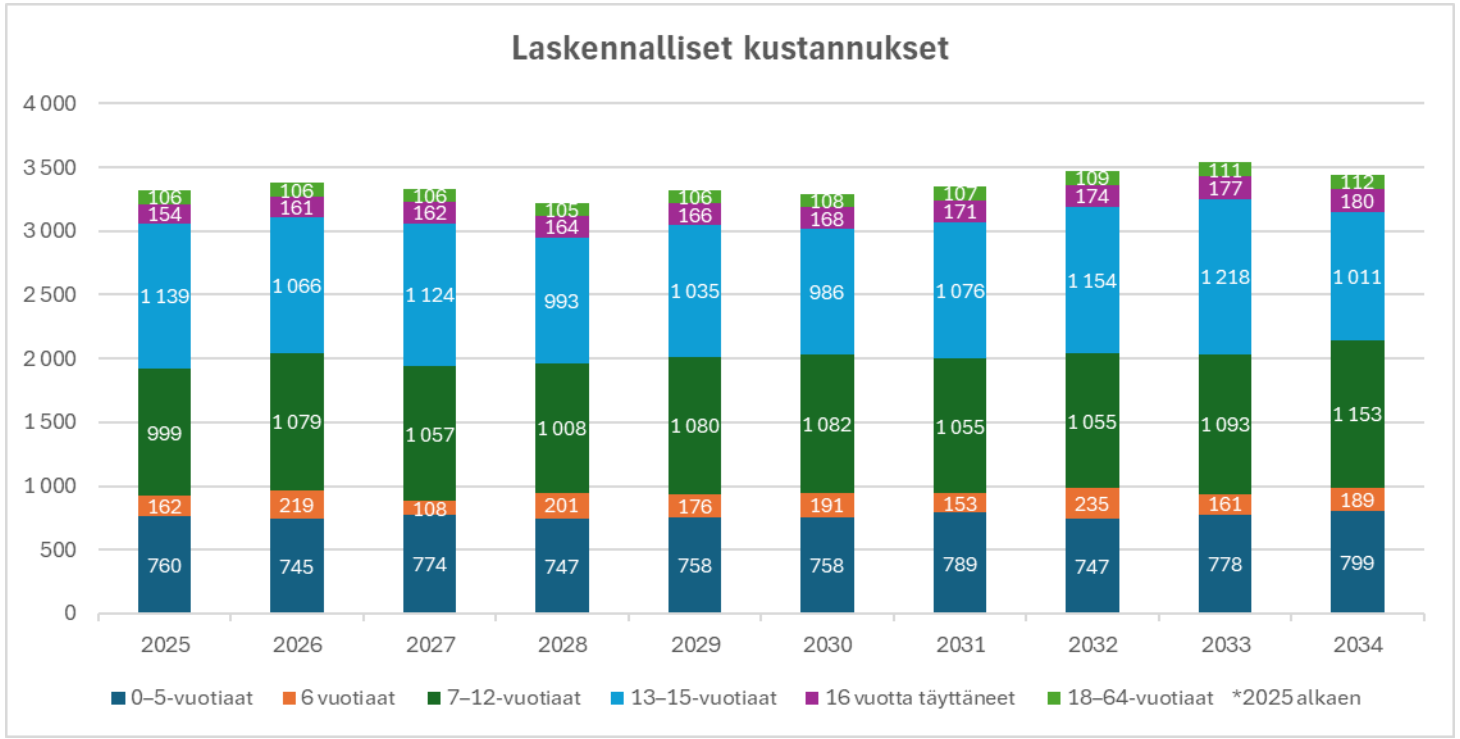
- Punkalaitumen lukiokoulutuksen nettokäyttökulut per opiskelija ovat kasvaneet vuosien 2019-2024 aikana vain 5 %. Merkittävä vaikutus on ollut opiskelijamäärän kasvulla (+51 %).
- Ilman inflaation vaikutusta nettokustannus olisi alentunut noin -11 % vastaavalla ajanjaksolla.
- Nettokäyttökulut ovat selvästi saman kuntatyypin kuntien keskiarvoa alhaisemmat, mutta reilusti koko maan kuntien keskiarvoa korkeammat.
- Jos Punkalaitumen lukiokoulutuksen kustannukset per opiskelija olisivat olleet vuonna 2024 saman kuntatyypin kuntien keskiarvon tasolla, lukiokoulutuksen kustannukset olisivat olleet 121 000 euroa korkeammat.
- Aikasarjassa OKM:n valtionosuuksia ei ole huomioitu.

Lukiokoulutuksen valtionosuusrahoitus 2024

	Punkalaidun	Hankasalmi	Urjala	Juuka	Karstula	Savitaipale	Konnevesi	Koko maa	Kuntatyyppi
Lukio-opiskelijoita	63	79	84	49	56	90	39	88 976	2 053
1000 €									
OKM valtionosuus lukiolle , 1000 €	732	879	913	578	659	952	598	711 202	25 859
Lukion nettokäyttökustannus, 1000 €	836	1 140	1 018	767	926	1 404	667	886 705	31 059
Kunnan oma panostus, 1000 €	103	262	105	188	267	452	69	175 503	5 200
€/opiskelija	Punkalaidun	Hankasalmi	Urjala	Juuka	Karstula	Savitaipale	Konnevesi	Koko maa	Kuntatyyppi
OKM valtionosuus lukiolle , €/opiskelija	11 581	11 101	10 891	11 924	11 701	10 531	15 362	7 993	12 596
Lukion nettokäyttökustannus, €/opiskelija	13 216	14 404	12 139	15 805	16 433	15 528	17 140	9 966	15 128
Kunnan oma panostus, €/opiskelija	1 635	3 303	1 248	3 880	4 732	4 998	1 778	1 972	2 533
OKM vos, % nettokäyttökustannuksesta	88 %	77 %	90 %	75 %	71 %	68 %	90 %	80 %	83 %
Omarahoitusosuus lukio, 1000 €	-257	-442	-439	-418	-352	-313	-242	-530 567	-13 923

- Punkalaitumella OKM:n valtionosuusrahoitus kattoi vuonna 2024 lukiokoulutuksen kustannuksista 88 %.
- Osa lukiokoulutuksen kuluista katetaan OKM:n valtionosuuksilla. Kaikki kunnat osallistuvat lisäksi lukiokoulutuksen rahoittamiseen omarahoitusosuuden kautta, jota kaikki kunnat maksoivat vuonna 2024 noin 96 €/as, sekä ammatillisen koulutuksen omarahoitusosuutta noin 204 €/as. Lukiokoulutusta järjestävät kunnat ja muut tahot, kuten kuntayhtymät tai säätiöt, saavat valtionosuutta lukion kustannusten kattamiseksi.
- Kunnan oma panostus lukiokoulutuksen järjestämiseen on nettokäyttökustannuksen ja valtionosuuden erotus. Tunnusluku kuvaa kunnan maksettavaksi jääviä kuluja lukiokoulutuksesta. Punkalaitumella oma panostus oli 1 635 €/opiskelija.

Ikärakenteeseen pohjautuvat valtionosuudet ilman omarahoitusosuutta

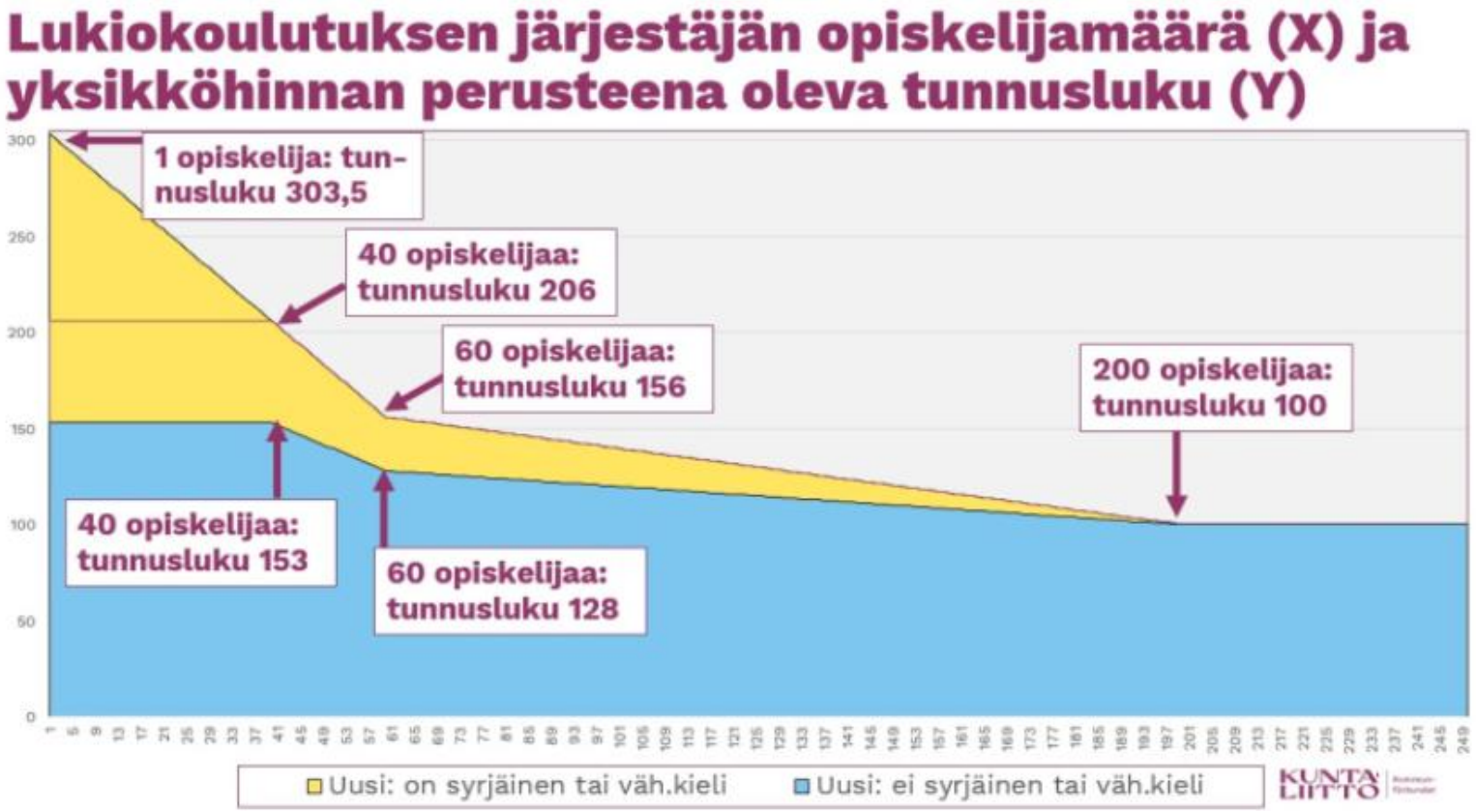

Ikärakenteen pohjautuvat laskennalliset kustannukset ovat lähivuosina laskussa, vaikka mukana on vuosittaiset indeksikorotukset.

Ikärakennepohjainen laskennallinen kustannus laskee ennusteen mukaan noin **100 000 eurolla** vuoteen 2028 mennessä.

Nousu vuosina 2026-2034 on keskimäärin 0,5 prosenttia vuodessa, kun laskennassa käytetty indeksi on 2,7-2,8. Suhteessa inflaatioon sopeutuspaine on siis keskimäärin reilu 2 %-yksikköä vuodessa.

Lukion rahoitusperusteiden muutos 1.1.2026

- Eduskunta hyväksyi joulukuussa 2024 lain opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta (803/2024). Valtioneuvosto antoi puolestaan huhtikuussa 2025 asetuksen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (158/2025). Koulutuksen järjestäjän tunnusluvun laskenta ja siten myös yksikköhinta muuttuvat osittain jo vuodesta 2026 lukien.
- Uusien säännösten mukaisia yksikköhintoja otetaan käyttöön vaiheittain. Vuoden 2026 yksikköhintojen määrityksessä painotetaan 33 prosenttia ja vuoden 2027 yksikköhinnoissa 67 prosenttia uusien säännösten mukaista laskentaa. **Vuoden 2028 yksikköhinnat määritetään kokonaan uusien säännösten mukaisesti.**

Lukion rahoitusperusteiden muutos 1.1.2026

- Jos kunnan tai kuntayhtymän lukiokoulutuksen opiskelijamäärä on alle 200, mutta sitä ei katsottaisi syrjäiseksi eikä sen kansalliskieliin kuuluva opetuskieli ole vähemmistökieli siinä kunnassa, jossa opetusta pääosin järjestetään, sen yksikköhintaa korotettaisiin puolella siihen nähden, paljonko yksikköhintaa nykyisin korotetaan.
- Kunnan tai kuntayhtymän, jolla nuorten oppimäärän mukaisten ja sisäoppilaitosmuotoisten opiskelijoiden kokonaismäärä on vähintään 200, tilanne säilyy pääosin entisellään. Tunnusluvun laskennan muutos koskee valtaosin siis vain pieniä, alle 200 opiskelijan koulutuksen järjestäjiä.
- Kunnan syrjäisyys määritetään kahden, Tilastokeskuksen viiden vuoden välein tarkistaman väestöpohjaindeksin muodostamana syrjäisyyslukuna. Vastaavaa syrjäisyyslukua käytetään tällä hetkellä peruspalvelujen valtionosuuden laskennassa. **Punkalaitumen syrjäisyysluku on vuoden 2026 VOS-laskelmissa 0,479.**
- Mikäli kunnan tai kuntayhtymän syrjäisyysluku on nollaa suurempi tai opetuskieli on vähemmistökieli, tunnuslukua korotetaan luvulla 0,4 jokaista opiskelijaa kohden opiskelijamäärällä 60–199 ja lisäksi luvulla 2,1 opiskelijaa kohden opiskelijamäärällä 1–59.
- Koska nykyisellään 60-199 opiskelijan kerroin on 0,4 ja alle 60 oppilaan 2,1 (tunnuslukua korotetaan kuitenkin enintään luvulla 106, tämä raja poistuu) -> Syrjäisillä koulutuksen järjestäjillä muutos vaikuttaa siten rahoituksen määräytymiseen nykyiseen verrattuna ainoastaan, jos opiskelijamäärä laskee alle 40:een.
- **Punkalaitumen lukion nykyisellä opiskelijamäärällä lakimuutoksella ei ole vaikutuksia valtionosuusrahoitukseen.**

FCG.

Punkalaitumen esi- ja perusopetuksen sekä lukion yksikkökustannusvertailut vuodelta 2025

Esiopetuksen yksikkökohtaiset kustannukset 2025

Esiopetuksen käyttökustannukset vuonna 2025	Keskuskoulu	Pohjoisseudun koulu
Kustannus €/oppilas	9 096	8 115
Henkilöstökustannus €/oppilas	7 473	5 506
Aineet, tarvikkeet ja tavarat €/oppilas	63	38
Kuljetus €/oppilas	893	1 788
Kuljetus €/kuljetusoppilas	2 425	2 384
Ateriat €/ oppilas	667	784

Esiopetuksen laskennalliset oppilaskohtaiset kustannukset olivat vuoden 2025 tilinpäätöstietojen perusteella Keskuskoululla 9 096 euroa/esioppilas ja Pohjoisseudun koululla 8 115 euroa/esioppilas.

Jakajana on käytetty syksyn 2024 ja syksyn 2025 esioppilaiden keskiarvoa.

Kustannuksissa ei ole mukana kiinteistökustannusten osuutta, mikä sisältyy kyseisten yksiköiden osalta taulukon 24 kiinteistökustannuksiin, koska esiopetus toimii osana koulurakennuksia.

Perusopetuksen ja lukion yksikkökohtaiset kustannukset 2025

Perusopetuksen ja lukion käyttökustannukset vuonna 2025	Keskuskoulu	Pohjoisseudun koulu	Yhteiskoulu	Lukio
Kustannus €/oppilas	17 077	11 966	17 388	13 899
Henkilöstökustannus €/oppilas	9 342	5 933	10 161	8 065
Aineet, tarvikkeet ja tavarat €/oppilas	403	371	400	406
Kuljetus €/oppilas	1 377	1 907	1 139	870
Kuljetus €/kuljetusoppilas	2 310	2 277	2 134	1 983
Kiinteistökustannukset €/oppilas	3 961	2 042	4 227	3 191
Ateriat €/ oppilas	1 034	1 208	753	649
Ateriat €/ oppilas / päivä (190 pv)	5,44	6,36	3,96	3,41

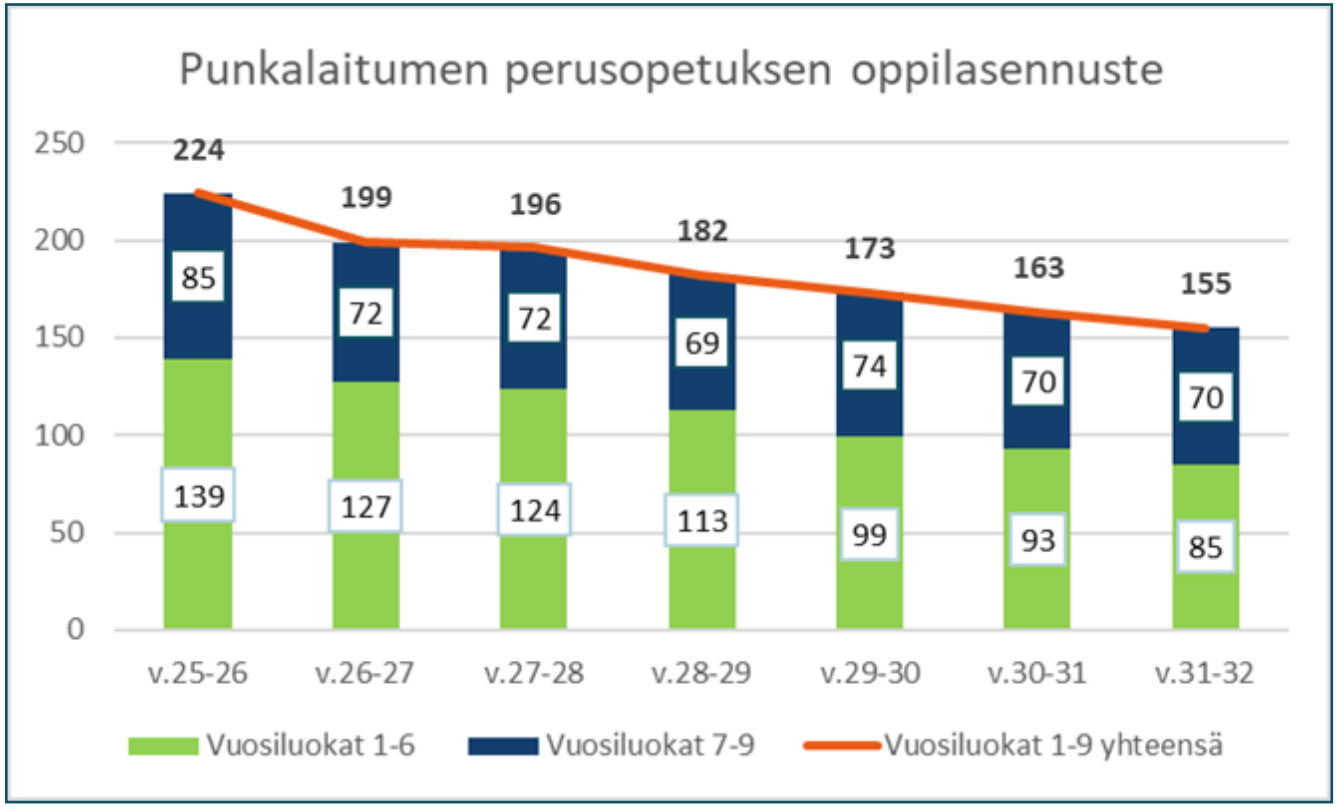
Perusopetuksen oppilaskohtaiset kustannukset vuosiluokkien 1–6 kouluissa ovat Keskuskoululla huomattavasti Pohjoisseudun koulua korkeammat. Henkilöstökustannusten erossa tulee ottaa huomioon, että vuosiluokkien 1–6 pienryhmät/oppilaskohtaisen tuen opetus on keskitetty Keskuskouluun, mikä vaatii suurempaa henkilöstöresurssia.

Kiinteistökustannukset per oppilas ovat lähes kaksinkertaiset Keskuskoululla Pohjoisseutuun verrattuna. Koulujen oppilasmäärässä ei ole merkittävää eroa, mutta Keskuskoulun vuokranmaksun perusteena olevat neliöt ovat noin 1000 htm^2 suuremmat kuin Pohjoisseudun koulun neliöt. Tämä lisää merkittävästi kiinteistön ylläpidon kustannuksia ja myös vuosipoistot ovat Pohjoisseudun koulua suuremmat.

Koulujen oppilaskohtaisen ateriahinnan eroa selittää aterian kuljetuskustannus Pohjoisseudun koululle. Alakoulujen ateriakustannusta nostaa välipala, josta peritään kuitenkin pieni maksu.

Oppilasennusteet

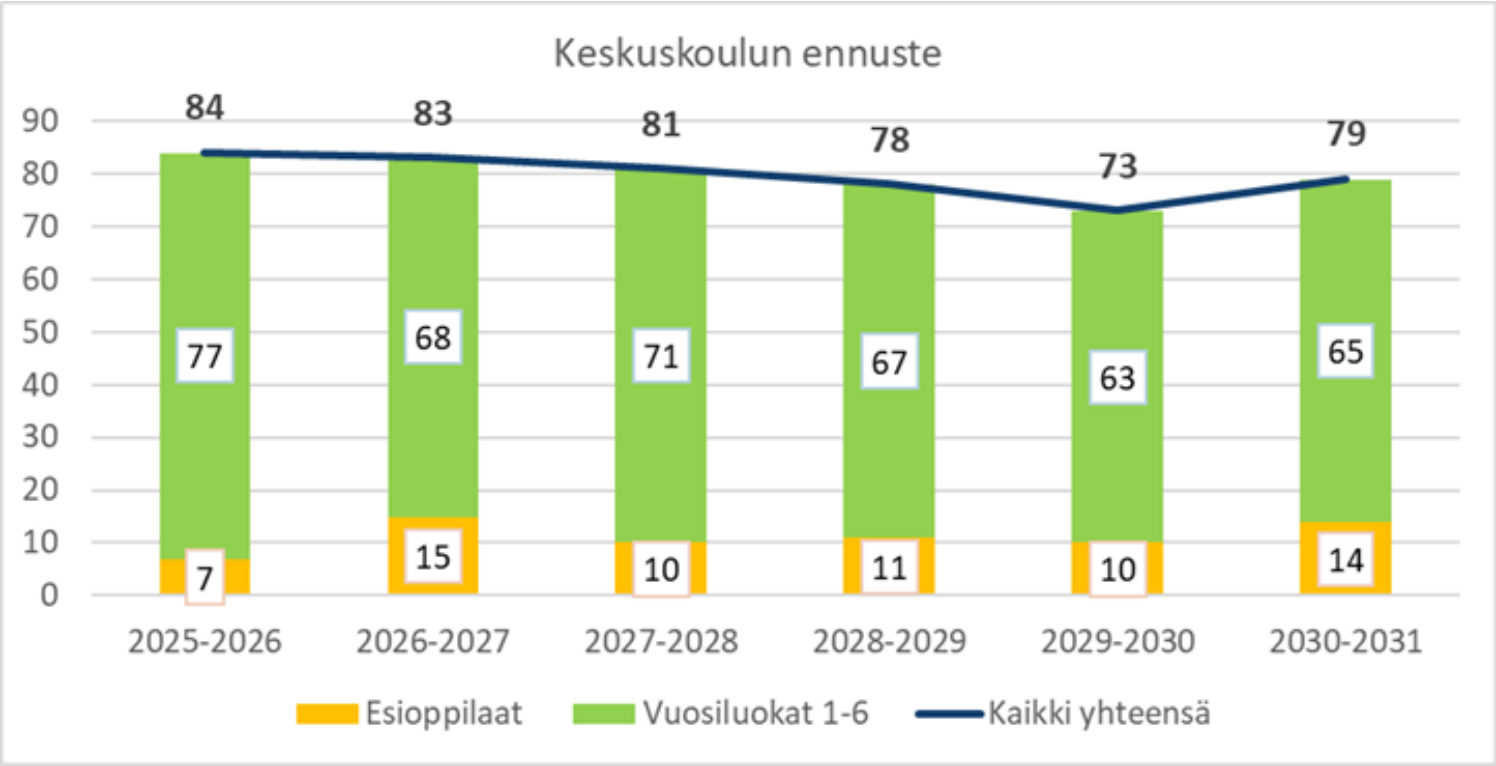
Perusopetuksen oppilasennuste

Perusopetuksen oppilasmäärä on laskeva.
Lukuvuonna 2031-2032 oppilaita ennustetaan olevan 69 nykyistä vähemmän.
Oppilasmäärän lasku painottuu vuosiluokkien 1-6 oppilasmääriin.

(Punkalaitumen kunta 2026)

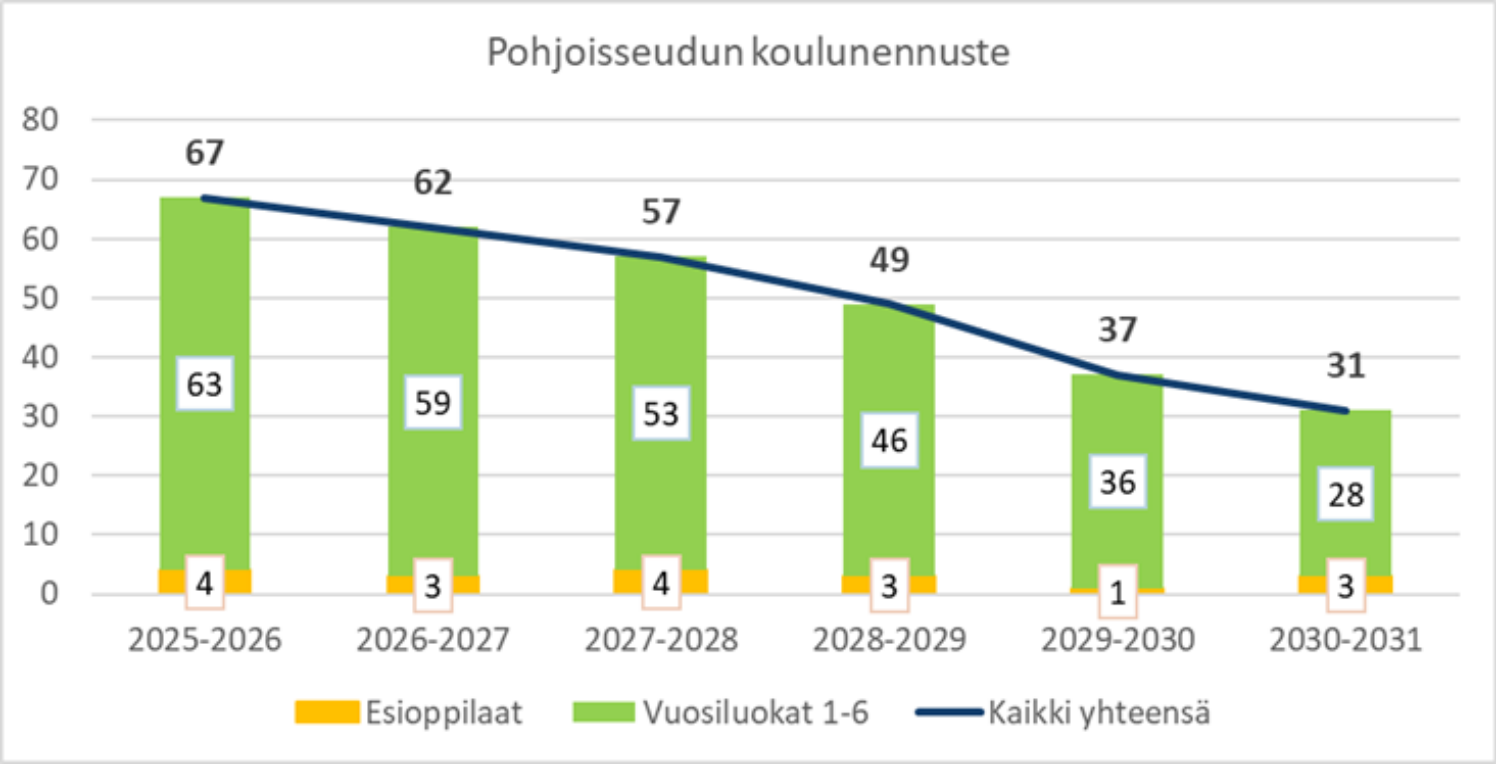
Keskuskoulu

Keskuskoulun oppilasmäärä laskee ennusteen mukaan viidellä oppilaalla. Keskuskoulun alueelta käy oppilaita Pohjoisseudun koulussa. Mikäli alueelta ei hakeuduta aikaisempien vuosien kaltaisesti Pohjoisseudun kouluun, näyttää Keskuskoulun ennuste tältä.

(Punkalaitumen kunta 2026)

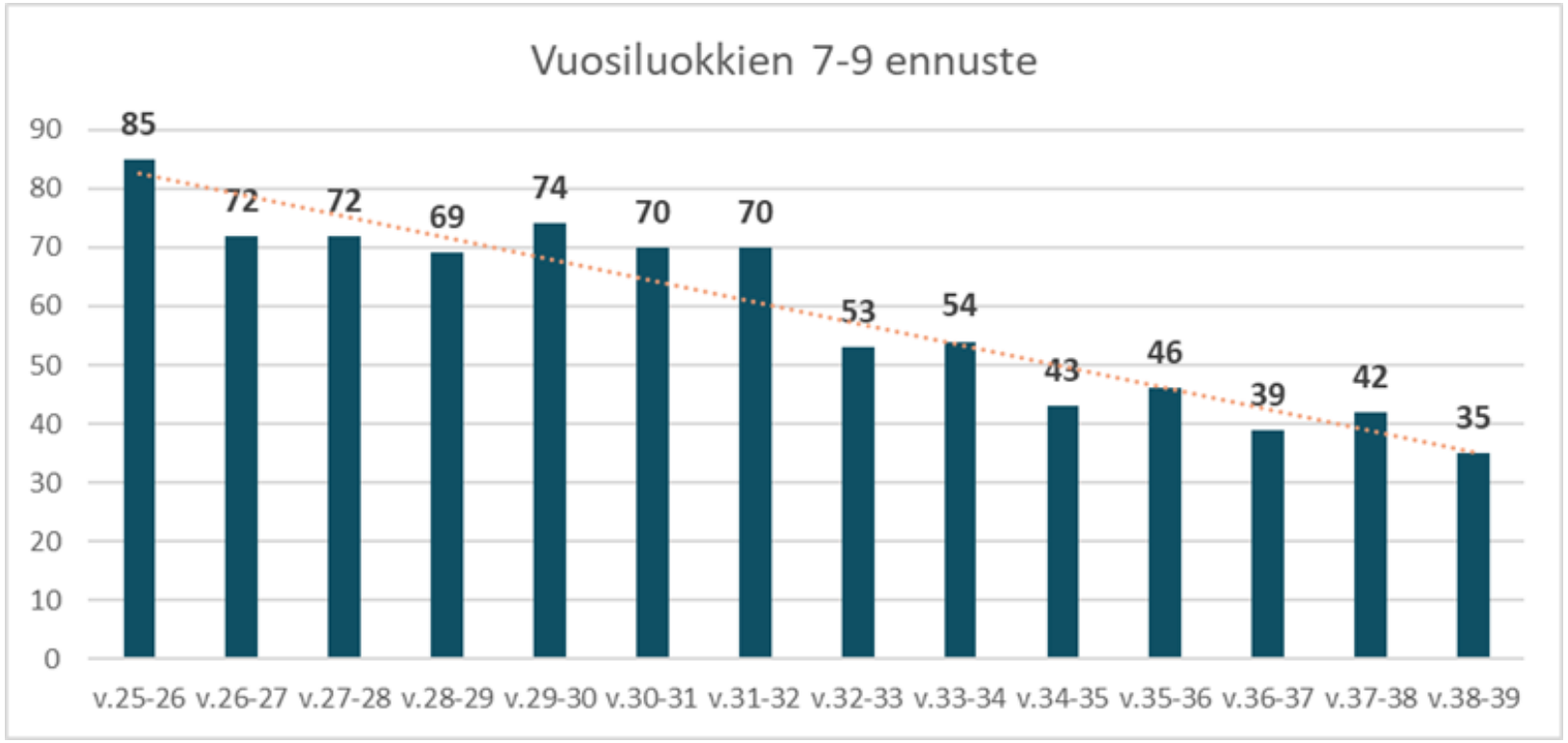
Pohjoisseudun koulu

Pohjoisseudun oppilasmäärä laskee 36 oppilaalla.
Pohjoisseudun koulussa on tällä hetkellä oppilaita Keskuskoulun alueelta ja naapurikunnasta. Mikäli kouluun ei hakeuduta aikaimpien vuosien kaltaisesti, ennuste näyttää tältä.

(Punkalaitumen kunta 2026)

Vuosiluokkien 7-9 ennuste

Vuosiluokkien 7-9 oppilasmäärä pysynee noin 70-75 oppilaan määrissä 2030-luvulle. Tämän jälkeen oppilasennusten mukaan oppilasmäärä romahtaa ja jää 2030-luvulla 35 ja 54 oppilasmäärän välille.

(Punkalaitumen kunta 2026)

Vaihtoehto 1. Mitään ei muuteta.

Jos nykyinen palveluverkko jää, tulisi kustannusrakennetta sopeuttaa vastaamaan vähentyvää tulorahoitusta nykyisten toimintojen sisältä.

Keskuskoulun oppilaskohtaiset kustannukset ovat nykyisellään korkeat. Tarkasteltavat vaihtoehdot olisivat Keskuskoulun 1–2 ja 3–4 luokkien muuttaminen yhdysluokkaopetukseen, jolloin arvio opettajaresurssin vähentämisestä olisi 2–3 htv eli noin 120–180 000 euroa/v.

Lisäksi tulisi tarkastella mahdollisuudet kiinteistökustannusten alentamiseen esimerkiksi siivouksen ja muiden kiinteistön ylläpitokustannusten osalta, kun kiinteistö on neliöihin nähden nykyisellään vajaakäytöllä.

Tarkasteluun tulisivat myös sopeutusmahdollisuudet opetustuntien vähentämisen, opetusryhmien koon kasvattamisen ja tarvikekustannusten vähentämisen osalta sekä toissijaisessa koulussa opiskelevien oppilaiden kuljetusedun poistaminen (ei lakisääteinen). Mikäli etu poistetaan, voi sillä olla vaikutusta toissijaiseen kouluun hakeutuvien oppilaiden määriin.

Vaihtoehto 2. Esiopetus keskitetään Keskuskoulun yhteyteen lukuvuoden 2026–2027 alusta lukien. Pohjoisseudun koulu lakkautetaan 1.8.2027 lukien.

	Pohjoisseutu 1.8.2027
Esiopetuksen opetus- ja avustajaresurssien henkilöstökulujen vähennys	- 40 000
Perusopetuksen opetus- ja avustajaresurssien henkilöstökulujen vähennys	- 270 000
Ateriakuljetus	- 10 000
Kiinteistökulujen vähennys	- 75 000
Poistot	- 11 000
Yhteensä	**- 406 000**
Mahdollinen kiinteistöjen tasearvojen alaskirjaus/myyntitappio 2027 (kertaluonteinen)	**60 000**

Esiopetuksen keskittäminen -1 htv.

Kouluyksiköt yhdistämällä opettajaresurssin sopeutuspotentiaali on -4 htv ja tämän lisäksi avustajaresurssin sopeutuspotentiaali -1 htv.

Ateriakuljetuksesta Pohjoisseudun koululle maksetaan 1 €/ateria, joka poistuisi koulun lakkautuessa. Kunta ostaa ateriapalvelut ostopalveluna ja koulun lakkauttaminen vähentää lisäksi ulkopuolisen tuottajan henkilöresurssin tarvetta, joten ateriakuljetusten lisäksi säästöjä tulisi myös henkilötarpeen vähenemisen kautta ateriapalveluiden ostohintaan. Laskelmassa on otettu huomioon ainoastaan ateriakuljetuksen osuus.

Kiinteistökulujen osalta 75 000 euron sopeutuspotentiaaliin on huomioitu Pohjoisseudun koulun ja Vaparin monitoimitilan vuosittaiset energiakustannukset, siivous ja kunnossapito eli ns. kunnan maksamat ulkoiset kiinteistökustannukset.

Vaihtoehto 3. Esiopetuksen ja vuosiluokkien 1-4 järjestämistä jatketaan molemmissa yksiköissä. Vuosiluokat 5–6 siirretään Yhteiskouluun.

- Vaihtoehdon kolme taloudelliset vaikutukset yksinään ovat hyvin vähäiset. Vuosiluokkien 5–6 siirtäminen Yhteiskoulun yhteyteen mahdollistaisi opettajaresurssin vähentämisen nykyisestä -1 htv:lla aikaisintaan lukuvuonna 2029-30, jolloin sopeutuspotentiaali olisi noin 60 000 euroa/vuodessa.
- Käytännössä kahden ikäryhmän siirtäminen yhteiskoulun tiloihin olisi toteutettavissa vasta 2030-luvulla.
- Vaihtoehdossa kolme olisi mahdollista harkita Keskuskoulurakennuksen toisen osan purkamista ja toimintojen keskittämistä päärakennukseen. Toimenpiteestä muodostuisi kuluja, kuten purkukustannukset ja päärakennukseen tehtävät muutostyöt. Kustannussäästöjä muodostuisi myöhemmin poistuneen rakennusosan mm. lämmityksestä ja ylläpidosta.
- Vaihtoehdossa 3. perusopetuksen kustannuskasvun hillitsemiseksi tulisi lisäksi toteuttaa vaihtoehdossa 1 kuvattuja sopeutustoimenpiteitä Keskuskoulun 1–4-luokkien (yhdysluokkaopetukseen siirtyminen) ja kiinteistön ylläpidon kustannusten sekä koulujen opetustuntien määrän osalta.

FCG.